

Appendiks til Klimahandleplan 2026-2028: Oversigt over områder, kommunen allerede arbejder med inden for mobilitet, fødevarer, forbrugsprodukter, rejser og oplevelser samt tværgående og understøttende greb.

Initiativ	Aktivitet	
	<i>Områder vi allerede arbejder med</i>	<i>Nye områder eller skalering af eksisterende</i>
1. Mobilitet		
1.1 Omdannelse af arealer til grønne transportformer og byrum		
1.1.1a	Omdannelse af <u>vejareal</u> til prioritering af cykelstier, fortove og busser samt byrum og grønne forbindelser frem mod 2035.	
1.1.1b	Omdannelse af <u>gadeparkering</u> til prioritering af cykelstier, fortove og busser samt byrum og grønne forbindelser frem mod 2035.	
1.1.2	Forsøg med midlertidige ændringer af vejareal til fordel for byliv, aktiviteter og grønne transportformer.	
1.1.3	Prioritering af sammenhængende gangforbindelser til hverdagsfunktioner og kollektiv transport.	
1.2 Bedre cykelmuligheder		

Klima og Byudvikling
Teknik- og Miljøforvaltningen

1.2.1	Udbygning af Københavns Kommunes del af det regionale supercykelstinet i samarbejde med omegnskommunerne.	
1.2.2	Etablering af et bydækkende, sekundært cykelnetværk for en tryk og rolig cykeltur.	
1.2.3	Grønne bølger for grønne transportformer så gående, cyklister og busser kommer hurtigere rundt i byen.	
1.3 Styrket kollektiv transport		
1.3.1	Bedre sammenhæng mellem kollektiv transport og cykel og gang ved udvalgte, større trafikknudepunkter i København.	
1.3.2	Forbedret busfremkommelighed gennem dedikerede busbaner og signalprioritering mv.	
1.3.3	Kontinuerligt samarbejde mellem KK, regioner, staten, trafikselskaber og relevante kommuner om fremme af grøn mobilitet på tværs af hovedstadsområdet.	
	Omstilling af alle kommunens busser og havnebusser til el-drift. I marts 2026 er 100% af busserne og havnebusserne omstillet til el-drift.	
	For at mindske CO2-udledningen af krydstogtskibe etableres der frem mod 2028 landstrøm til krydstogtskibe. Landstrømsanlægget på Oceankaj og Langelinie forventes at åbne i 2025 med adgang til to landstrømstilslutninger og at blive udvidet til i alt fem tilslutninger i 2028. I 2030 vil det være et EU-krav, at alle krydstogtskibe tilslutter sig landstrøm i Københavns Havn.	
	Styrkelse af den kollektive transport ved udbygning af metronettet. I 2024 åbnede Sydhavnsmetroen. Der er ligeledes indgået aftale omkring etablering af en ny metrolinje M5, som forventes at åbne i to etaper i hhv. 2036 og 2045. Herudover forlængelse af Nordhavnsmetroen (M4) med to stationer, som forventes åbnet i 2030	
1.4.2a	Justering af parkeringstakster og beboerlicenser frem mod 2035	

**Klima og Byudvikling
Teknik- og Miljøforvaltningen**

1.4.2b	Omdannelse af gadeparkeringen til dedikerede parkeringspladser for delebiler, handicapbiler, erhvervskøretøjer mv. frem mod 2035.	
1.5 Fossilfri vejtrafik		
1.5.1	Etablering af ladeinfrastruktur til fossilfri vejtrafik i hele byen.	
1.5.2		Dialog med branchen om håndværkerhubs og omstilling til grønne transportmidler.
1.5.3	Etablering af en nulemissionszone i København.	

2. Fødevarer

2.1 Samarbejde med arbejdspladser og uddannelsesinstitutioner om grønne kantiner	KK understøtter og samarbejder med byens arbejdspladser og uddannelsesinstitutioner om kantiner med sund mad og et lavt klimaafttryk med udgangspunkt i efterspørgsel fra flere aktører.	
2.2 Samarbejde med detailhandlen	KK vil etablere dialogforum med og mellem supermarkeder for, at de kan igangsætte tiltag, der øger borgernes forbrug af klimavenlige fødevarer og mindsker madspild.	
2.3 Restaurationsbranchen videndeler 2.3.1 2.3.2		KK vil facilitere netværk for restauratører om reduktion af madspild og servering af grønne måltider.
2.4 Mad og drikke i byrummet	KK vil videreudvikle byens rum, så der kommer vandposter flere steder i byen	
		I forbindelse med den eksisterende dialog med stadepladsholdere vil kommunen give tilbud om inspiration til sunde måltider til madudbydere på de stadepladser, som kommunen administrerer.
2.5 Viden om mad, sundhed og klima	.	KK vil oplyse om sund mad med lavt klimaafttryk for at understøtte dem, der ønsker at spise grønnere. Ambitionen i kommunens nuværende Mad- og Måltidsstrategi (udløber 2025) er at arbejde for, at sunde og klimavenlige måltider i de offentlige køkkener og inspirerer borgerne. I 2023 blev der gennemført en

		kampagne om sunde og klimavenlige måltider ud mod københavnere
3. Forbrugsprodukter		
3.1 Fremme reparation og deling i byen		Københavns Kommune vil arbejde for, at det bliver mere tilgængeligt at kunne reparere og dele forbrugsprodukter på tværs af byen og i specifikke lokalgader ved at øge synligheden af reparationsmuligheder. (I Ressource- og Affaldsplan 2024 blev der arbejdet med byttehylder og reparation i forbindelse med nærgenbrugsstationer)
3.2 Samarbejde med detailhandlen om forbrugsprodukter		Fælles indsatser, fx kampagner som Green Friday. De årlige genbrugstraditioner, som gennemføres i regi af Ressource- og Affaldsstrategi 2030, involverer på nuværende tidspunkt ikke detailhandlen. Derfor vil der her være fokus på at invitere detailhandlen og målrette indsatsen til detailhandlen i dialog med branchen.
		Københavns Kommune vil samarbejde med detailhandlen om at gøre det nemmere for københavnere at få et mindre klimabelastende forbrug af elektronik, tekstiler og møbler ved samarbejder om at skalere forretningsmodeller, som letter adgang til reparation og produkter med lang levetid samt fælles indsatser.
3.3 Fra affaldssortering til ændrede forbrugsmønstre	Københavns Kommune vil bygge videre på indsatser for affaldssortering og minimering af affald ved at udvide eksisterende kommunikationskanaler for affald til også at omhandle grønt hverdagsliv.	
3.4 Fremme genbrug og leje af produkter	Samarbejde med netværket for øget genbrug i København, som etableres i forbindelse med Ressource- og Affaldsstrategi 2030 om at øge tilgængeligheden til genbrug som sker andre steder end genbrugsstationerne.	
		Undersøge mulighederne for at understøtte byens virksomheder i at udleje produkter som en forretningsmodel.
		Som supplement til eksisterende initiativer ved flytninger, vil vi samarbejde med aktører, med henblik på fælles indsatser, vidensformidling og kampagner for at lette adgangen til genbrug og leje af fx møbler. Der vil være en særlig indsats målrettet lejeboliger for

		at mindske udskiftning af inventar ved nye lejere. (Initiativet bygger på arbejdet i forbindelse med flytninger der er en del af hhv. Ressource- og Affaldsplan 2024 og Ressource og Affaldsstrategi 2030)
3.5 Grønne forretningsmodeller ved forbrug af tekstiler, elektronik og møbler hos virksomheder		Københavns Kommune vil understøtte byens store virksomheder og selskaber, hvor Københavns Kommune har ejerskab, til bedre at kunne udnytte ressourcerne i forhold til arbejdsbeklædning, elektronik og møbler. Det vil bl.a. basere sig på erfaringer fra KK selv.

4. Rejser og oplevelser

4.1 Attraktive tog- og busforbindelser til europæiske storbyer	Etablere et strategisk partnerskab med relevante aktører for at fremme flere attraktive forbindelser mellem København og europæiske storbyer (bygger på vedtaget medlemsforslag om styrket togturisme og flere direkte togforbindelser fra København til udlandet d. 1.2.2024 af Borgerrepræsentationen) Københavns Kommune støtter allerede Wonderful Copenhagens indsats med at lave et indledende planlægningsarbejde for et netværk/partnerskab med relevante aktører for at styrke togturismen.	
		Inddrage de forskellige ejere af tog- og busstationer for at igangsætte initiativer, der kan gøre det lettere, mere behageligt og trygt for københavnere og besøgende at få information og opholde sig ved transit.
	København Kommunes tilskudsaftaler med aktører, som fremmer international transport, skal fremover i højere grad understøtte mere klimavenlig international transport.	
4.2 Samarbejde med turismebranchen	Københavns Kommune støtter i 2025 Wonderful Copenhagens indsats med at udbrede Planet Copenhagen manifestet.	
	Københavns Kommune støtter i 2025 Wonderful Copenhagens bæredygtighedsindsats med bl.a. arbejdet med Global Destinations Sustainability Index (GDSI), kampagnen Copenpay og manifestet Planet Copenhagen.	

**Klima og Byudvikling
Teknik- og Miljøforvaltningen**

		Sammen med Wonderful Copenhagen, styrke videndeling (herunder også data), inspiration og handling mellem branchens aktører.
	Københavns Kommune støtter i 2025 Wonderful Copenhagen's arbejde med bæredygtig turismetransport, herunder cykelturisme og togturisme.	
	KK samarbejder allerede med Wonderful Copenhagen om at tiltrække flyruter til Københavns Lufthavn. Det arbejde vil fremover udvides til at der skal udvikles en strategi for, hvordan København i højere grad promoveres for turister, der let kan komme hertil med tog eller bus.	
4.3 Grøn omstilling i kultur- og fritidsorganisationer	KK vil indgå som test-kommune i et projekt med Kommunernes Landsforening og Danmarks Idræts Forbund. Projektet har fokus på idrætsforeninger og på at reducere klimaaftrykket fra foreningernes transport, drift og vedligehold af bygninger samt på hvordan medlemmer engageres i klimahandlinger (Modning af partnerskabet er foretaget som del af TM75 Budget 2024)	
		Etablere et eller flere netværk med københavnske foreninger og kulturlivet, hvor de understøttes i den omstilling, de efterspørger inden for egne aktiviteter.
		Aktivt bruge og udbrede den eksisterende viden om resultater og mulige løsninger til flere af kultur- og fritidslivets aktører, herunder viden og data om klimabelastning fra kultur- og fritidslivet i København
	KK samarbejder med arrangører om at sikre grønne megaevents og større arrangementer i byen	Arbejdet udvides til også at inkludere de mindre events gennem samarbejde om fælles løsninger for at sikre grønne events på tværs af kultur- og foreningslivet. Det kan fx være om madudbud, transport, genbrug af materiel og merchandise.

5. Tværgående og understøttende greb

Klima og Byudvikling
Teknik- og Miljøforvaltningen

5.1 Borgerdialog og inddragelse	Samarbejde om lokale klimaindsatser med eksisterende fællesskaber. Fx boligforeninger og grundejerforeninger, idrætsforeninger, skoler, små butikker eller lokale afdelinger af supermarkeds kæder er nogle af de fællesskaber/organisationer i byen, som kan have ressourcer til at blive aktiveret i den grønne omstilling. Derfor etablerer Københavns Kommune et pilotprojekt, hvor udvalgte fællesskaber samarbejder med kommunen om at teste lokale klimaindsatser. Ved positive resultater kan det udbredes til andre typer af eksisterende fællesskaber.	
5.2 Borgerrettet vejledning		Kampagner om hvordan man lettere kan gennemskue hvad de mere klimavenlige valg i hverdagen er.
	Udstillingsrummet Energi og Vand ved Damhussøen er en del af nuværende Klimaplan 2025.	Udstillinger og vejledende aktiviteter, der formidler klimakrisen og københavnernes handlemuligheder. Udstillinger kan være midlertidige installationer i byrum, kulturhuse eller museer i samarbejde med kunstnere. Det kan også være databaseret formidling i det eksisterende udstillingsrum Energi og Vand.
	Naturværter på naturskoler og miljøcentre formidler viden om blandt andet klima	KK udvider indsatsen så institutionerne kan holdes åbne i weekender og i tidsrum efter skoletid. Der skal laves aktiviteter, der rækker ud til en bredere målgruppe end hidtil.
5.3 Test og forsøg for klimaomstilling		KK inviterer samarbejdspartnere som virksomheder, organisationer og vidensinstitutioner til at teste løsninger inden de udrulles Klimastrategien. KK faciliterer test af løsninger. Test i mindre skala, er en vigtig forudsætning for at undgå, at initiativer, der implementeres i større skala, slår fejl, og øger sandsynligheden for større effekt, da initiativer kan tilrettes inden udrulning i stor skala. (Samme tilgang brugs i Ressource og Affaldsstrategi 2030 i initiativet Circular Copenhagen)
5.4 Klimaforum for uddannelsesinstitutioner 5.4.1 5.4.2 5.4.3	Der er opstartet indledende dialog med uddannelsesinstitutionerne efter deres forespørgsel i regi af Uddannelsesrådet.	Københavns Kommune vil invitere uddannelsesinstitutioner fra Københavns Kommunes Uddannelsesråd med i et nyt klimaforum for at dele erfaringer og samarbejde om at nå klimamål samt løbende afsøge udviklings- og forskningssamarbejder og bedre imødekommelse af grønne kompetencebehov.

**Klima og Byudvikling
Teknik- og Miljøforvaltningen**

5.5 Borgernære klimaindsatser i områdefornyelser		Klimamedarbejdere i Københavns Kommune skal give hjælp til at gribe klimaomstillingen som en del af de femårige områdefornyelser beliggende i nogle af byens udsatte byområder.
5.6 Klima i ungearenaer		Københavns Kommune vil bygge et klimaspor på sit eksisterende sundheds- og trivselspartnerskab med ungdomsuddannelser og andre ungearenaer.
5.7 Grøn omstilling i børnehøjde 5.7.1		Københavns Kommune vil uddanne lærere og pædagoger i samarbejde med relevante uddannelsesinstitutioner, hvor de deltager i grønt pædagogisk diplomuddannelsesmodul.
5.7.2	Undervisning i klima foregår i dag i de fleste skoler.	Københavns Kommune vil udbrede undervisning om klima til flere fag og aktivitetsforløb i skoler og daginstitutioner.
5.7.3	Klimaambassadørerne indgår som en del af nuværende Klimaplan 2025	Københavns Kommune ønsker at involvere og engagere børn og unge i den grønne omstilling. Derfor fordobler vi antallet af klimaambassadører, som årligt uddannes i regi af nuværende Klimaplan 2025.
5.8 Bydelsbaseret klimaarbejde i samarbejde med lokaludvalg og miljøpunkter	Københavns Kommune samarbejder med miljøpunkter og lokaludvalg om blandt andet lokalt klimaarbejde	Samarbejdet med miljøpunkter og lokaludvalg udvides, herunder samarbejde om at gennemføre en erfaringsopsamling og best practice beskrivelse, som kan løfte og understøtte det lokale klimaarbejde.
5.9 Erhvervsservice til grøn omstilling	Hos Den Grønne Enhed i Københavns Erhvervshus kan københavnske virksomheder kan få hjælp og vejledning til at styrke den grønne omstilling	Københavns Kommune vil understøtte, at færre virksomheder oplever barrierer i deres grønne omstilling. Det skal ske via en taskforce, der gør det lettere at komme fra plan og klimaregnskab til konkret handling. Indsatsen bygger videre på erfaringerne fra Den Grønne Enhed i Københavns Erhvervshus.
5.10 Styrket medarbejderinvolvering og kompetenceopbygning i klimaomstilling i Københavns Kommune	Københavns Kommune vil være en grøn arbejdsplads. Medarbejderne bliver involverede og uddannet i klimaomstilling, og der gennemføres pilotprojekter i driftsorganisationen. Initiativet er opstartet i Klima – og Byudvikling i TMF som pilotprojekt	